

**Yeknesak bir deniz balıcağı sistemine mütedair 13 mayıs 1936 tarihli anlaşmaya
iltihaka dair kanun**

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 15,27 / II / 1939 - Sayı : 4133, 4143)

No.
3592

Kabul tarihi
27 - I - 1939

BİRİNCİ MADDE — Yeknesak bir deniz balıcağı sistemine mütedair Milletler Cemiyetince hazırlanan 13 mayıs 1936 tarihli ve bu kanuna ekli anlaşma kabul ve tasdik olunmuştur.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun hükümlerini yürütmeğe Hariciye ve İktisad vekilleri memurdur.

30 kânunusani 1939

YEKNESAK BİR DENİZ BALIZAJI SİSTEMİNE MÜTEDAİR ANLAŞMA

Aşağıda imzası bulunanlar tarafından temsil edilen ve balıcağa mütedair bazı kaidelerin tevhidini kararlaştırmış olan Âkid Hükümetler, aşağıdaki hususat hakkında anlaşmışlardır :

Madde — 1

Âkid Hükümetler, hududları dahilinde, salâhiyyetar makamlar tarafından, merbut nizamnamede zikredilen maksadlar için, denizcilerin istimaline mahsus bir işaretleme sisteminin tatbik edildiği bütün hallerde, bu Hükümetlerden her biri, bu gibi makamat tarafından, mevzubahs maksadlar için, ancak mezkûr nizamname hükümlerine uygun tedabir ittihaz edilmesini taahhüd ederler. Bu tedabir mümkün mertebe kısa bir müddet içinde ve her halde, halin icabına göre, 5, 7 veya 9 neu maddeler mucibince, işbu anlaşmanın alâkadar memleket hakkında meriyete duhulü tarihinden itibaren, on yıllık bir devrenin hitamından evvel ittihaz olunacaktır.

Sözü geçen tedabirin kendi arazisi dahilinde tatbikını ikmal eden her Âkid Hükümet keyfiyeti Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibine bildirecektir; bu ihbarın bir sureti Umumî Kâtib tarafından diğer Âkid Hükümetlere tevdi edilecektir.

Her Âkid Hükümet, hududları dahilinde mezkûr tedbirlerin tatbikatına başlanması ile bunların ikmalî arasında geçecek intikal devresini, bilhassa malî kudreti nazarı itibare alınmak üzere, mümkün mertebe kısaltmağa gayret edecektir.

Madde — 2

Bağlı nizamname hükümlerinden inhiraf, ancak mahallî şeraitin icabatı veya fevkalâde ahval dolayısıyla ve bilhassa bu kaideler tatbikatının seyrüseferi tehlikeye düşüreceği veya istilzam ettiği masrafların seyrüseferin ehemmiyet ve mahiyetile mütenasib olmadığı ahvalde caizdir.

Her halde bu gibi inhiraf, vaziyetin müsaadesi nisbetinde mahdud bulunacak ve denizciler, bunlardan usulü dairesinde haberdar edilecektir.

Bu inhiraf mümkün mertebe, işbu kaidelerin icab ettirdiği diğer tedbirlerle karışıklığa meydan vermemelidir.

Madde — 3

İşbu anlaşma, muhtelif memleketlerde balizaj ve ışıklama vezaifini deruhde etmiş makamat ile halk arasında mevcut hukukî vaziyeti hiç bir veçhile tadil edici mahiyette telâkki edilmemelidir.

Madde — 4

İngilizce ve fransızca metinlerinden her ikisi de aynı suretle muteber olan işbu anlaşma bu günün tarihini taşıyacak ve 12 mayıs 1937 (dahil) tarihine kadar, 6 ilâ 23 birinci teşrin 1930 tarihleri arasında Lizbonda toplanan balizaj ve sahillerin ışıklandırılması hususâtının tevhidine mütedair konferansa davetli veya iştirak etmiş bulunan her Hükûmetin imzasına açık bulunacaktır.

Madde — 5

Hükûmetler, işbu anlaşmayı tasdika muallak değil ise yalnız imza ile, tasdik veya iltihak etmek suretile kabul edebilirler.

Tasdiknameler Milletler Cemiyeti Umumî kâtibine tevdi olunacak ve Umumî kâtib alâkalı Hükûmetleri bunların tesellümünden haberdar edecektir.

Anlaşma on Hükûmetin katği kabulünü takib eden 90 ncı gün meriyete girecektir.

Madde — 6

İşbu anlaşma, 13 mayıs 1937 tarihinden itibaren, 4 ncü maddede mezkûr her Hükûmetin iltihakına açık bulunacaktır.

İltihaknameler Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibine tevdi edilecek ve Umumî Kâtib alâkadar hükûmetleri bunların tesellümünden haberdar edecektir.

Madde — 7

5 nci maddenin istilzam eylediği veçhile anlaşmanın on Hükûmet tarafından kabulünü müteakib vazedilecek her imza (tasdika muallâk değilse), veya verilecek her tasdikname veya iltihakname, imza tarihinden veya tasdikname veya iltihaknamenin Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibince tesellümü tarihinden itibaren 90 ncı gün hüküm ifade edecektir.

Madde — 8

İşbu anlaşma, 1 nci maddenin 2 nci fıkrasında mezkûr ihbar tarihinden itibaren beş senelik bir müddetin hitamını müteakib Âkid herhangi bir Hükûmet tarafından fesholunabilir. Fesih Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibine tahriren bildirilecek ve Umumî Kâtib 4 ncü maddede mezkûr bütün Hükûmetleri keyfiyetten haberdar edecektir. Fesih, Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibince tebellûğ tarihinden bir yıl sonra muteber ve ancak fesheden Hükûmet hakkında meri olacaktır.

Âkid Hükûmetlerden her biri işbu anlaşmanın meriyete girmesinden itibaren 15 yıllık bir müddetin hitamında ve bunu takib edecek beşer senelik beher devre nihayetinde, anlaşmanın revizyonunu talep edebilir. Keza, işbu anlaşmanın revizyonu, yukarıda mezkûr 15 yıllık müddetin hitamından sonra, en az beş Hükûmet tarafından talep edilmek şartile, her zaman için istenilebilir.

Ayrıca işbu nizamname işaret, ışık ve sesli işaretlerin mahiyet ve evsafında husule gelen fennî terakkiyattan seyrüsefer için istifade imkânlarını selbettiği bütün hallerde, Âkid Hükûmetlerden her biri her zaman için merbut nizamnamenin revizyonunu talep edebilir; şukadar varki bu revizyon ancak işbu terakkiyattan istifade gayesiniistihdaf edecek ve diğer Âkid Hükûmetleri işbu nizamname mucibince kabul etmiş buldukları sistemi değiştirmeye mecbur kılmıyacaktır.

İşbu anlaşmanın veya merbutu nizamnamenin revizyonu hakkındaki her talep, alâkadar Hükûmet veya Hükûmetler tarafından tahriren Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibine bildirilecek ve Umumî Kâ-

tib bunu Milletler Cemiyeti Konseyine arzedecektir. Bu talebin tâbi tutulacağı muameleyi Konsey takdir edecektir.

Madde — 9

Her Âkid Hükûmet imza, tasdik veya iltihak ederken, işbu anlaşmayı kabul etmiş olmasının müstemleke, mahmi Devlet veyahud manda veya tabiiyeti altındaki arazi ile deniz aşırı arazi için her hangi bir taahhüdü tazammun etmediğini beyan edebilir; bu takdirde işbu anlaşma bu beyana mevzu teşkil eden arazi hakkında cari olmaz.

Her Âkid Hükûmet, bilâhare, anlaşmanın, yukarıdaki fıkrada mezkûr beyanda mevzubahs edilen arazinin tamamına veya bir kısmına tatbikını istediğini her zaman Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibine bildirebilir. Bu takdirde anlaşma, bu ihbarın Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibi tarafından alınmasından 90 gün sonra ihbarda derpiş olunan arazide meriyete girer.

Her Âkid Hükûmet, nizamnamenin işbu arazide tatbikına dair yaptığı ihbar tarihinden beş sene sonra veya 8 neî maddede derpiş olunan fesih esnasında, işbu anlaşmanın müstemleke, mahmi devlet deniz aşırı arazi, tabiiyet veya mandası altında bulunan arazi hakkında meriyetten çıkmasını istediğini beyan edebilir; bu takdirde anlaşma, keyfiyetin Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibi tarafından tebellüğü tarihinden bir sene sonra bu beyanda derpiş edilen arazide meriyetten çıkar. Böyle bir beyanın ademi mevcudiyeti halinde, 8 neî maddede derpiş olunan fesih keyfiyeti bu maddede mevzubahs edilen arazi hakkında bir hüküm ifade etmez.

Madde — 10

Âkid Hükûmetlerden her biri işbu anlaşmanın kendisi tarafından kabulünü, 4 neî maddede mezkûr Hükûmetlerden bir veya bir kısmın kabulü veya bunların bir veya bir kısmın mezkûr anlaşmayı mevkii tatbika koymasına şartına talik edebilir. Bu ikinci ihtimal dahilinde, mevkii tatbika koyma keyfiyetini mütehakkık gördüğü zaman bunu Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibine bildirecektir.

Madde — 11

İşbu anlaşma meriyete girdiği tarihte Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibi tarafından tescil edilecektir.

Tasdikanılmekal, aşağıda imzası bulunanlar imzalarını işbu anlaşmaya vazetmişlerdir.

Tek nüsha olarak Cenevrede tanzim ve on üç mayıs bin dokuz yüz otuz altı tarihinde aynı mahalde Hükûmetlerin imzasına arzedilmiş olan aslı Milletler Cemiyeti Umumî Kâtibliği arşivinde hıfz ve musaddak suretleri 4 neî maddede yazılı Hükûmetlere tevdi edilecektir.

Belçika :

Belçika Hükûmeti işbu anlaşmanın kabulünü ve Belçika Kongosu müstemlekesinde tatbikini, mezkûr anlaşmanın Almanya, Büyük Britanya, Fransa ve Holanda tarafından kabul veya tatbikına talik ettiğini beyan eder .

Maurice Bourquin

Büyük Britanya ve Şimalî İrlanda Müttehid Kraliyeti :

G. R. Warner

İşbu anlaşmayı tasdik şartile imzalarken Müttehid Kraliyet Hükûmetince kabulünü, mezkûr anlaşmanın Belçika, Danimarka, Fransa, Almanya, Holanda, Norveç ve İsveç tarafından kabul veya tatbikına talik ettiğimi beyan ederim.

G. R. W.

Hindistan :

S. R. Zaman

İşbu anlaşmayı tasdik şartile imzalarken Hindistan Hükûmetince kabulünü, mezkûr anlaş-

manın Büyük Britanya ve Şimalî İrlanda Müttehid Kıralityeti Hükümetince kabulüne ve Birmanyaya tatbikine talik ettiğimi, bundan maada imzamm İngiltere Kıraltının matbuu olan bir prens veya şefe aid bulunan toprakları tazammun etmediğini beyan ederim.

S. R. Zaman

Çin :

İşbu anlaşmayı tasdik şartile imzalarken Çin Hükümetince kabulünü, mezkûr anlaşmanın Almanya, Büyük Britanya ve Şimalî İrlanda Müttehid Kıralityeti, Danimarka, Fransa, İtalya, Norveç, Holanda ve İsveç tarafından kabul veya tatbikına talik ettiğimi beyan ederim.

Hoo Chi - Tsai

Estonya :

İşbu anlaşmayı tasdik şartile imzalarken, Estonya Hükümetince kabulünü, mezkûr anlaşmanın Finlândiya, Sovyet Sosyalist Cümhuriyetleri İttihadı ve Letonya tarafından kabul veya tatbikına talik ettiğimi beyan ederim.

J. Kôdar

Finlândiya :

Finlândiya Hükümeti işbu anlaşmanın mevkii meriyete vazmı, Baltık denizine sahilidar sair memleketlerle Norveç tarafından aynı zamanda mevkii meriyete konmasına veya tatbikına talik etmek hakkını muhafaza eder.

B. Hjelt

Fransa :

Tasdik şartile, Hindiğini hariç olmak üzere, Fransa ve deniz aşırı müstemlekâtı için muteberdir; Hindiğini için bu iltihak Çinin bu anlaşmaya muvafakat etmesile muteber olacaktır.

Lagarde

Letonya :

J. Feldmans

Fas Fransız Mahmi Devleti :

Tasdik şartile.

A. de Rouville

Monako :

Tasdik şartile.

Xavier Raisin

İsveç :

Riksdag'ın tasvibi üzerine S. M. İsveç Kıraltının tasdiki şartile.

K. I. Westman

Tunus Naibliği :

Tasdik şartile.

A. de Rouville

Türkiye :

Tasdik şartile.

N. Sadak

Sovyet Sosyalist Cümhuriyetleri İttihadı :

İşbu anlaşmayı tasdik şartile imzalarken, Sovyet Sosyalist Cümhuriyetleri İttihadı Hükümetince kabulünü, Almanya, Estonya, Finlândiya, Fransa, Büyük Britanya ve Şimalî İrlanda Müttehid Kıralityeti, Japonya, Norveç ve Türkiye tarafından kabul veya tatbikine talik ettiğimi beyan ederim.

Maxime Litvinoff

Lâhika**NİZAMNAME****Birinci fasıl****Umumî hükümler****Madde — 1****Tarifler**

Aşağıda yazılı balizaj kaideleri, fener, kule ve dubalarından gayri:

- a) Kabili seyrisofer geçidlerin arzanî hudud ve mihverlerini;
- b) Tabiî tehlikeleri;
- c) Enkaz gibi sair maniaları;
- d) Karaya takarrüb gibi denizciler için ehemmiyetli olan sair noktaları;

göstermeye yarayan sabih ve sabit bütün alâmetlere raacidir.

Madde — 2**Balizaj sistemleri**

Lateral ve kardinal olmak üzere iki balizaj sistemi vardır:

Lateral sistem; hassatan geçidlerde kullanılır ve bu sistemde balizaj alâmetleri tehlikenin mevkiini, bu tehlikeler civarında takib edilmesi iktiza eden rotaya nazaran gösterir.

Kardinal sistem; hassatan müteaddid ada, kaya ve topuklarla muhat sahillerde veya açık denizdeki münferid tehlikeleri göstermek için kullanılır. Bu sistemde alâmetin tehlikeden olan kerterizi (hakikî) en yakın aslı ciheti gösterir.

Madde — 3**Sistemlerin tatbikatı**

Aynı menlekette mahalli ihtiyaç veya tercihlere göre sistemlerden biri veya diğeri veya her ikisi de kullanılabilir. Şu şartla ki, bunların kullanıldıkları sahaların hududları seyrisefain vesikalarında vazıhan gösterilmeli ve icabında maksada uygun alâmetlerle vazıhan tesbit olunmalıdır.

Madde — 4**Alâmetlerin vasıflandırılması usulü**

Başlıca sabih alâmet tiplerinin vasıfları ya alâmetin gövdesinin üst kısmına veya alâmet üzerine tesbit edilen fevkanî bir kısma verilen şekille tebarüz ettirilir.

Başlıca sabit alâmet tiplerinin vasıfları ya alâmetin gövdesine veya alâmet üzerine mevzu bir tepeliğe verilen şekille gösterilir.

İkinci fasıl**Lateral sistem****Madde — 5****Alâmetlerin mevki**

Lateral sistemde alâmetlerin mevki prensib olarak açık denizden gelen ve bir limana, nehre,

halice veya sair deniz geçidine yaklaşan geminin takib ettiği umumî istikamete ve keza başlıca akıntıya nazaran tayin olunur. Bu prensiblerin tatbikatı, münasib tarzda, seyrisefain vesikalaları ile izah olunacaktır.

Madde — 6

Başlıca alâmet tipleri

Lateral sistemde kullanılan başlıca alâmet tipleri mahrutî, üstüvanî, kürevî şekillerle çubuk şeklindedir. (Çubuk şekli, ığa benzer bir tipte uçları sivri çubukları da ihtiva eder).

Madde — 7

Tepeliklerin şekilleri

İşbu nizamnamede hususî hükümlere tâbi olan tepeliklere aşağıdaki şekiller verilir:

Mahrut	Kaidelerinden bir şekil iki mahrut
Üstüvane	Sencore haçı
Küre	T

Madde — 8

Geçid yan hududlarının gösterilmesi

Bir geçidin iki tarafındaki alâmetler aşağıdaki gibi vasıflandırılır:

a) Sancak alâmetleri:

Şekil veya tip: Mahruti, veya çubuk,

Renk: Siyah, veya mahruti alâmetler vazı halinde tefrik edilebilmek için siyah ve beyaz satrançlı; çubuk şeklindeki alâmetlerin vazı halinde tefrik edilebilmesi veya iyi görülebilmesi için üstü beyaz altı siyah.

Tepelik (varsa): Tepesi yukarıda siyah mahrut, veya tefrik edilebilmek için ve fakat geçid medhalinde olmamak şartı ile kaidelerinden birleşik iki mahrut çubuklarda tepesi yukarıda mahrut şeklinde bir sepet kullanılabilir.

b) İskele alâmetleri:

Şekil veya tip: Üstüvanî, veya çubuk

Renk: Kırmızı, veya üstüvanî alâmetlerin vazımdan bunların diğerlerinden tefrik edilebilmeleri için kırmızı ve beyaz satrançlı.

Tepelik (varsa): Kırmızı üstüvane, veya tefrik edilebilmek için ve geçid medhalinde olmamak şartı ile (T) Çubuklarda tepesi aşağıda mahrut şeklinde sepet kullanılabilir.

Not: Satrançlarda beyaz yerine sarı renk, tâli geçidlerde (ana geçid kolları) kullanılabilir

Madde — 9

Harf veya rakam vazı

Bir geçidin iki tarafındaki alâmetlere harf veya rakam konulduğu takdirde, bunların deniz ci-
hetinden başlaması ve tek rakamların sancakda çiftlerin ise iskelede bulunması lâzımdır.

Madde — 10

Işıklı alâmetler

Bir geçidin iki tarafındaki alâmetlerin ışıkları ya renkleri ile veya tercih edilen hallerde periyotları ile veya renk ve periyottan mürekkep bir kombinezonla aşağıdaki gibi tefrik olunur:

a) Sancak ışıkları:

Tek veya üç şimşekli veya husufu beyaz ışık; enkaz işaretlerinde kullanılan periyotta (madde 24) olmamak şartile yeşil veya, yukarıdaki evsafda olmak üzere beyaz ve yeşil ışıklar birlikte.

b) İskele ışıkları:

Dörde kadar istenilen adedde şimşek veya husuf gösteren kırmızı ışık, iki veya dört şimşek veya husuf gösteren beyaz ışık veya yukarıdaki evsafı haiz kırmızı ve beyaz ışıklar birlikte.

Not : Seri şimşekli ışıklar tek şimşekli telâkki olunur.

Madde — 11

İnkisam veya iltisak alâmetleri

Bir geçidi ikiye ayıran veya iki geçidi birleştiren bankların nihayet noktalarındaki alâmetler aşağıdaki evsafda olacaktır:

Şekil veya tib: Kürevî veya çubuk

Renk: Ana geçid sağda veya her iki geçid aynı ehemmiyette ise kırmızı ve beyaz ufki şeritler, ana geçid solda ise siyah ve beyaz ufki şeritler.

Tepelik (varsa) :

a) Ana geçid sağda:

İnkisam : üstüvane } Kırmızı renk
İltisak : T }

b) Ana geçid solda

İnkisam: tepsi yukarıda mahrut } Siyah renk
İltisak : kaidelerinden birleşik iki mahrut }

c) Aynı ehemmiyette geçidler

İnkisam : Küre } Kırmızı renk
İltisak : Sencorç haçı }

Not: Alâmetin gövdesi kürevî değilse a, b ve c paragraflarında mezkûr tepeliklerin hemen altına vaziyetin icabına göre kürevî diğer bir tepelik konulmalıdır.

İşık : Bu alâmetlerin üstündeki ışıkların evsafı, bunların birbirlerinden mümkün merteye ayrılabilmesini temin etmelidir. Mamafî 10 neu maddede tarif edilen renklerden gayrisi kullanılmayacağı gibi tatbik edilen hiç bir renk veya periyot sistemi veya renk ve periyottan mürekkebe kombinasyon, işaretin hangi tarafta bırakılarak geçileceği hakkında kararsızlık uyandırabilecek şekilde olmayacaktır.

Münasib ve farklı evsafda ışık istimali mümkün olmazsa, ışıklar 10 neu maddede mezkûr kaidelere uydurulacak ve komşu ışıklardan mümkün merteye ayırılacaktır.

Madde — 12

Geçid merkezi alâmetleri

Geçid merkezi alâmetleri derin suyu veya seyir suyunu göstermeye yarar. Bunların her iki tarafından da geçilebilirse de tercihan iskelede bırakılmaları muvafıktır.

Bu işaretlerin vasıfları aşağıdaki gibidir:

Şekil : Mahrutî, üstüvanî ve kürevî gibi ana vasıftan mümkün merteye farklı diğer herhangi bir şekil.

Renk : Siyah ve beyaz veya kırmızı ve beyaz amudî şeritler.

Tepelik (varsa) : Tepesi yukarıda mahrut, üstüvane veya küreden gayri herhangi bir şekil.

İşık (varsa) : Geçid hududlarını gösteren mücavir alâmet ışıklarından farklı.

Üçüncü fasıl

Kardinal sistem

Madde — 13

Başlıca alâmet tipleri

Kardinal sistemde kullanılan başlıca alâmet tipleri mahrutî, üstüvanî, kubbe şekli tipler ile, ığ ve çubuk tipleridir.

Madde — 14

Tepeliklerin şekilleri

Tepelikler, tepesi yukarıda mahrut, tepesi aşağıda mahrut, kaidelerinden birleşik iki mahrut ve tepelerinden birleşik iki mahrut şeklinde tertib olunur. Mahrutların herhalde birbirinden bir mesafe ile iyice ayrılmış olması lâzımdır.

Madde — 15

Renkler

Tepeliklerin işaretlenmesine mahsus renkler siyah ile beyaz ve kırmızı ile beyaz ufki bandlerden ibarettir.

Madde — 16

Alâmetlerin rubular dahilinde inkisamı

Yıldız, kible, gün doğuşu ve batı rubuları, tehlikenin bulunduğu noktaya göre, poyraz, keşişleme, lodos ve karayel kerterizleri ile tahdid olunur.

Muhtelif rubulardaki tehlike alâmetleri aşağıdaki gibi tertib olunur.

Yıldız rubu (karayelden poyraza kadar) :

Şekil veya tip mahrutî, veya çubuk

Tepelik (varsa) : tepesi yukarıda mahrut

Renk : Siyah ve ortasında geniş beyaz band

Işık (varsa) : Tek adette husuf veya tercihan şimşekli beyaz

Kible rubu (keşişlemeden lodosa kadar) :

Şekil veya tip : Üstüvanî, veya çubuk

Tepelik (varsa) : Tepesi aşağıda mahrut

Renk : Kırmızı ve ortasında geniş beyaz bant

Işık (varsa) : Çift adette husuf veya tercihan şimşekli beyaz veya tercihan kırmızı

Gündoğuşu rubu (poyrazdan keşişlemeye kadar) :

Şekil veya tip : Kubbe, veya çubuk

Tepelik (varsa) : Kaidelerinden birleşik iki mahrut

Renk : Üst yarısı kırmızı altı yarısı beyaz

Işık (varsa) : Tek adette husuf veya tercihan şimşekli beyaz veya tercihan kırmızı

Batı rubu (lodostan karayele kadar) :

Şekil veya tip : ığ veya çubuk

Tepelik (varsa) : Tepelerinden birleşik iki mahrut

Renk : Üst yarısı siyah alt yarısı beyaz

Işık (varsa) : Çift adette husuf veya tercihan şimşekli beyaz

Not : a) İstenilirse alâmet şekilleri iki tipe inhisar ettirilebilir; bu takdirde yıldız ve gün doğuşu rubularında aynı mahrutî ve kible ve batı rubularında aynı üstüvanî şekiller kullanılır.

b) Yalnız çubuk şekli kullanıldığı ve, yıldız ve gün doğuşu rubularında koyu renkleri aksine çevirmek suretile mukabil rubular dahilinde makûs bir vaziyet elde edilmek istendiği takdirde yıldız rubunda alâmetler beyaza boyanarak ortalarına geniş siyah bant çekilir ve gün doğuşu rubunda alâmetlerin üst yarısı beyaz alt yarısı kırmızı olarak boyanır.

c) Seri şimşekli ışıklar tek şimşekli itibar olunur.

Dördüncü fasıl

Her iki sistemde müşterek ve başka alâmetler

Madde — 17

Münferid tehlike alâmetleri

Tek alâmetle gösterilebilecek ve her iki taraftan geçilebilecek bir tehlikenin iraeisi için hususî bir alâmet kullanılmak istenilirse, bu alâmetin aşağıdaki evsafı haiz olması icab eder :

Şekil veya tip : Kürevî veya çubuk

Renk : Siyah ve kırmızı geniş ufkî bantlar, istenilirse bu bantlar ince beyaz bantla ayrılabilir.

Tepelik (varsa) : Tamamen siyah veya kırmızı veya her iki renkte boyalı küre

Işık (varsa) : Beyaz veya kırmızı muntazam periyotlu

Madde — 18

Karaya yaklaşma alâmetleri

Her hangi bir limana, nehre veya halice denizden doğru yaklaşıldığını gösteren karaya yaklaşma alâmetleri aşağıdaki evsafda olacaktır :

Şekil : Geçid alâmetlerine mahsus kaidelerle tesbit olunan şekillerle karışmamak şartile serbest.

Renk : Amudî bantlar halinde birbirini müteakiben siyah ve beyaz veya kırmızı ve beyaz.

Işık (varsa) : Muntazam periyotlu.

Madde — 19

İntikal alâmetleri

Kardinal ve lateral sistemler arasındaki intikali gösteren alâmetler aşağıdaki evsafda olacaktır :

Şekil : Geçid alâmetlerine mahsus kaidelerle tesbit olunan şekillerle karışmamak şartile serbest.

Renk : Helezonî bantlar halinde siyah ve beyaz veya kırmızı ve beyaz.

Madde — 20

Karantina mevkileri alâmetleri

Karantina mevkilerini gösteren alâmetler aşağıdaki evsafda olacaktır :

Şekil : Geçid alâmetlerine mahsus kaidelerle tesbit olunan şekillerle karışmamak şartile serbest.

Renk : Sarı.

Madde — 21

Mecra ve kanalizasyon menfezleri alâmetleri

Bu alâmetler aşağıdaki evsafda olacaktır :

Şekil : Geçid alâmetlerine mahsus kaidelerle tesbit olunan şekillerle karışmamak şartile serbest.

Renk : Üstü sarı, altı siyah.

Işık : Civarımdaki diğer ışıklı alâmetlerin evsafını göz önünde bulundurmak şartile serbest.

Madde — 22

Deniz, kara veya hava orduları manevra sahalarının işaretlenmesi

Bu gibi sahaların tahdidine yarayan alâmetlerin evsafı aşağıdaki gibi olacaktır:

Şekil : Serbest.

Renk : Alâmetin amudî mihverinin üst nihayetinde kaim zaviyelerle tekatu ve su hattına kadar temadi ederek yukarıdan bakıldığına göre bir haçı temsil eden ve beyaz zemin üzerine resmolunan iki mavi bant; alâmetin üzerine millî lisanda tehlikeli mmtakayı gösterir harfler de konulabilir. (Meselâ; ingilizcede «D. A.» fransızcada «Z. D.»).

Beşinci fasıl

Enkaz alâmetleri

Madde — 23

Umumî hükümler

Enkaz hem lateral, hem de kardinal sisteme göre işaretlenebilir.

Her memlekette tatbik olunan sistem veya sistemler seyrisefain vesikalarında gösterilecektir.

Bir enkazın mevcudiyeti umumiyetle malûm olduktan sonra, denizcileri bu hususta usulü daire-sinde haberdar etmek şartile, bu enkaz, tabî bir tehlike gibi işaretlenebilir.

Enkaz alâmetleri yeşile boyanır.

Enkaz alâmetleri üzerine, mümkün olduğu takdirde «W» harfi veya, gemilerde olduğu gibi yer müsaidse her iki tarafa da «WRECK» kelimesi veya yalnız « W » harfile lüzum görüldüğü takdirde millî lisanda enkaza tekabül eden kelime yazılır. Bu yazılar beyaz boya ile yazılır.

Not : Enkaz alâmetleri üzerinde sadalı işaretler kullanıldığı takdirde bu işaretlerin o civarlardaki diğer sadalı işaretlerle karışmamasına dikkat edilmelidir.

Lateral sistemde enkaz alâmetleri

Madde — 24

Enkaz şamandıraları [1]

Renk : varsa tepelik de dahil olmak üzere) yeşil,

a) *Alâmet sancakta bırakılacaksa* :

Şekil : Veya tip : Mahrutî veya çubuk,

Tepelik (varsa) : Mahrut,

Işık (varsa) : Üç şimşekli yeşil,

b) *Alâmet iskelede bırakılacaksa* :

Şekil veya tip : Üstüvanî veya çubuk,

Tepelik (varsa) : Üstüvanî

Işık (varsa) : İki şimşekli yeşil,

Yukarıda a ve b de gösterilen alâmetlerin gövdeleri kaideye uygun değilse, alt kısımları, halin icabına göre, siyah veya kırmızıya boyanabilir. Ancak yeşil renk hâkim olarak kalacaktır.

[1] *Siğ sularındaki enkazı göstermek üzere kullanılan sabit alâmetler bu kaidelere tâbidir.*

c) *Alâmetin her iki tarafından geçilebilirse:*

Şekil veya tip: Kürevî veya çubuk.

Tepelik (varsa): Kürevî.

Işık (varsa): Işığın devamı zulmetten fazla olmak şartile tek husufu yeşil.

Her iki tarafından geçilebilecek enkaz her ucunda ışıklı birden ziyade şamandıra ile gösterilmişse, ışıklar muhtelif husuf periyotlarıyla birbirinden ayırt edilebilir. Ancak ışıklar hakkında yukarıda mezkûr kaideye her halde riayet olunacaktır.

Madde — 25

Enkaz feneri dubaları [1]

Enkaz fener dubaları yeşile boyalı aşağıdaki şekilleri çekerler:

a) *Duba sancakta bırakılacaksa:*

Amudî bir hat üzerine müretteb tepesi yukarıda bir mahrut ve altında iki küre.

b) *Duba iskelede bırakılacaksa:*

Amudî bir hat üzerinde tertib olunmuş bir üstüvane ve altında bir küre.

c) *Duba her iki tarafda da bırakılabilirse:*

Amudî ve birbirine muvazi iki hat üzerine müretteb alt alta ikişer küre.

Alâmetler dubanın üst kısımlarından sarahaten farklı olarak iyice görülebilecek şekilde çekilir.

Alâmetler amudî olarak ve aralarında, küre alâmeti kutrunun bir buçuk mislinden az olmayacak olan bir mesafe bulunmak suretile çekilir.

c de gösterilen alâmetler arasındaki ufki mesafe mümkün olduğu kadar fazla olacak ve hiç bir halde alâmetler arasındaki amudî aralığın iki mislinden az olmayacaktır.

Işık : Dubalara sabit yeşil ışıklar çekilir; bu ışıklar aded ve tarzı tertib itibarile yukarıda mezkûr şekillere uygun olacaktır.

Enkaz fener dubaları, demirli gemilerin nizamî fenerlerini taşımazlar.

Sadalı işaretler: Sisli, poslu, karlı veya yağmurlu havalarda gardiyanlı fener dubalarında, varsa, 30 saniyeden az olmayan aralıklarla aşağıda yazılı kampana işaretleri verilir:

Duba sancakda bırakılacaksa : 3 darba,

Duba iskelede bırakılacaksa: 2 darba,

Duba her iki tarafda bırakılabilirse: 4 darba,

Not: Sadalı işaretler kampanadan gayri vesaitle verilirse civardaki sadalı işaretlerle karıştırılmamasına dikkat edilmelidir.

Kardinal sistemde enkaz alâmetleri

Madde — 26

Enkaz şamandıraları

Enkaz alâmetleri ancak batı ve gün doğuşu rubularına konulur; alâmetler aşağıdaki evsafı haiz olacaktır:

Gün doğuşu rubu:

Şekil veya tip: Mahrutî kubbe veya çubuk,

Tepelik: Kaidelerinden birleşik iki mahrut,

Renk: Yeşil,

[1] *Alâmet veya ışıklar doğrudan doğruya enkaz üzerine çekilecekse, yeşil renk gece ve gündüz kullanılacak ve alâmet veya ışıklar bu madde hükümlerine aykırı olmayacaktır.*

Işık (varsa): Muayyen bir periyot zarfında dakikada en az 40 defa çakan ve muayyen bir zulmet fasılasını havi yeşil ışık.

Batı rubu:

Şekil veya tip: Üstüvanî iğ veya çubuk,

Tepelik: Tepelerinden birleşik iki mahrut,

Renk: Yeşil

Işık (varsa): Dakikada en az 40 şimşekli yeşil.

Not: Kardinal sistem enkaz şamandıralarını lateral sistem şamandıralarından tefrik etmek için ister aslı alâmet üzerinde isterse de 28 nci madde hükümlerine göre tâli alâmet üzerinde tepelik bulunması mecburidir.

Altıncı fasıl

Muhtelif hükümler

Madde — 27

Tarif edilmeyen alâmetler

Maksadı vazı bu kaidelerde zikredilmeyen alâmetler bu kaidelerle tayin edilen alâmetlerle karıştırılmıyacak şekilde boyanır. Bilhassa, kampanalı ve düdüklü şamandıralar mümkünse vaziyetlerine göre yukardaki kaidelere uygun evsafı haiz olmalıdırlar.

Takib edilecek istikameti göstermek gibi maksadlarla konulan bazı sabit alâmetler, sabih alâmetlerden vazihan tefrik edilebilmeli ve bunun için, icabında, hususî surette vasıflandırılmalıdır.

Madde — 28

Tepelikler

Herhangi bir alâmet veya fevkanî kısmı, tahribat veya sair fevkalâde ahval dolayısıyla sistemindeki mevkii bakımından yukarıdaki kaidelerde tayin olunan ayırıcı şekle uymazsa, tamirine veya tebdiline talikan mütenazırı olan ayırıcı tepelikle teşhiz olunur. Aynı zamanda icab eden tepeliği havi munzam bir alâmet de kullanılabilir.

Yukarıdaki kaidelerde hilâfına hüküm konulmamışsa, bu tepelikler alâmet gövdesi için kullanılan ayırıcı rengin en koyusuna boyanır. Tepelik yerine sepet kullanıldığı zaman bu hüküm mecburî olmaz.

Müteaddid komşu alâmetlerin bulunduğu mevkilerde tefriki kolaylaştırmak maksadile, aynı alâmet üzerinde, aynı şekilde munzam tepelikler ve kardinal sistemde batı ve gün doğuşu rubularında kullanılan tepeliklerde alt mahrutun duble edilmesi ile iktifa olunabilir.

Madde — 29

Sabit ışıklar

Munhasıran bir geçidi göstermeye yarayan sabit ve sabih alâmetler üzerinde sabit ve bilhassa sabit beyaz ışıkların kullanılmasından mümkün mertebe kaçınılmalıdır. Ancak enkaz fener dubalarında kullanılacak ışıklar bu hükümden müstesna olup bunlar 25 nci maddeye tâbi olacaklardır.

Madde — 30

Liman ışıkları

Doğrudan doğruya denize açılan limanlar methalindeki haricî ve daimî tesisat üzerine konulan

ve asıl vazifeleri geçidi göstermek olan ışıkların renk ve periyodu mümkün merteye 10 ncu madde hükümlerine uygun olacaktır. Bu kaide doğrudan doğruya denize açılmayan limanlarda veya limanların dahilî ışıklanmalarında salâhiyettar makamlara mahallî ahvalin sair evsafı tercih ettirmesi halinde mecburî değildir.

Bu madde hükümleri sabit sehpalara üzerine konulub balizaj sistemine dahil olmayan ışıklarla karıştırılması mümkün bulunmayan ışıklara tatbik olunmaz.

Madde — 31

Renkli kıtalı fenerler ve rehber fenerleri

Lateral balizaj sistemine dahil fenerlerde renkli kıtalar kullanıldığı takdirde, halin müsaadesi nisbetinde, renklerinin 10 ncu madde ahkâmına uygun olması arzuya şayandır. Bu kaideye riayetinin mümkün görülmediği hallerde renkler, muayyen bir mıntaka için vazolunan katği bir kaideye göre intihab olunmalıdır ki, ahvalin müşabih olduğu yerlerde aynı renk kullanılabilsin.

Herhangi bir rehber fenerinin veya müteaddid rehber fenerlerinin lateral sisteme dahil fener veya fenerlerden birile karıştırılabileceği ahvalde rehber fener veya fenerlerinin rengi yukarıdaki fıkra mucibince tesbit olunacak prensiblerden biri veya diğerine göre tayin olunur.

Madde — 32

Sabit fener sehpaları

Lateral balizaj sistemine dahil fenerlere aid sabit sehpalara mümkün merteye o fenerin mezkûr sistemdeki mevkiine mütenazır rengine göre boyanacaktır. Maamafih kaideye uygun mezkûr renk kullanılmazsa bunun tam aksi olan renkte kullanılmamalıdır.

<i>Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	28 - I - 1939 ve 1/1155
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhur Reisliğinden gelen tezkere-nin tarih ve numarası</i>	:	30 - I - 1939 ve 4/181
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları</i>	:	Cild Sayfa 27 50 29 86,224,224,224,234:237